

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ**

**Збірник
матеріалів IV-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

13-15 квітня 2022 року, м. Одеса

У Збірнику опубліковано матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації», яка проходила 13-15 квітня 2022 року на базі Одеської національної академії харчових технологій в умовах воєнного стану з причини російсько-української війни.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Богдан ЄГОРОВ	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор (Голова редакційної колегії)
Федір ТРИШИН	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник Голови редакційної колегії)
Надія ДЕЦ	директорка Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцентка
Любов ЛАНЖЕНКО	начальниця Навчального відділу НЦООП, к.т.н., доцентка
Оксана КРУЧЕК	начальниця Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцентка
Юрій КОРНІЄНКО	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦКТ, к.ф.-м.н., доцент
Валерій МУРАХОВСЬКИЙ	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Людмила РИЖЕНКО	методистка вищої категорії Навчального відділу НЦООП

Оргкомітет IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

Як ми бачили в порівняльному дослідженні, Espacenet і Depatisnet мають найкраще охоплення даних, хоча Patentscope має найкращі можливості пошуку повного тексту.

Список Літератури:

1. Bregonje, M (2005) Patents: a unique source for scientific technical information in chemistry related industry? World Patent Information 27(4): 309–315.
2. Jürgens B. Herrero-Solana V. Espacenet, Patentscope and Depatisnet: A comparison approach // World Patent Information (2015)
3. Rainey M. Free sources for patent searching: A review // Business Information Review (2014), p.4-12
4. World Intellectual Property Organization e Patentscope - National Collections e Field Definitions <http://patentscope.wipo.int/search/en/help/fieldsHelp.jsf> Accessed: 28.03.2022.

УДК 027.021:658.8

ПОЗИЦІЙНІ ОСНОВИ МАРКЕТИНГОВОЇ СКЛАДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НТБ

І.І. Зінченко, О.Ю. Сакалюк, О.О. Козуб,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Академічні бібліотеки – це складні установи з різними функціями та безліччю пов'язаних операцій та послуг, розроблених роками. Проте їх основна мета залишилася незмінною – забезпечити доступ до надійних, авторитетних знань. Отже, академічні бібліотеки, поряд зі своїми приватними та державними колегами, довгий час залишалися безперечними в усьому світі як основні постачальники записаних знань та історичних записів. Особливо в контексті вищої освіти, коли користувачам потрібна була надійна інформація, вони зверталися до академічних бібліотек.

Бібліотеки створювалися як сховища текстів, які підтримували навчання, науку та дозвілля. Бібліотечна справа виникла як професія для організації та надання доступу до інформації для цих цілей. Бібліотекарі виступили вченими, систематизаторами, вчителями, помічниками, техніками. Це стосується, зокрема, академічних бібліотек.

У цей перехідний час, що швидко розвивається, чи можуть бібліотеки бути лідерами в успіху студентів і продовжувати підтримувати культуру читання, індивідуальні запити та державні стандарти, тобто все, що необхідно для освіченого та грамотного громадянина? Відповідь криється в основній діяльності бібліотек та бібліотечної справи. Діяльність бібліотек, підтримує ці основи, які забезпечують доступ до інформації та послуг, які допомагають користувачам бібліотеки знайти його та знайти свою інформаційну спрямованість.

Інформаційна грамотність є основою навчання протягом усього життя. Вона допомагає людям використовувати й розуміти різні види грамотності, а

також сприяє культурній компетентності та використанню навичок мислення вищого порядку. Одним з важливих навичок мислення вищого порядку є оцінювання. Інформаційна грамотність включає вміння вибирати найбільш відповідну інформацію з величезного обсягу, який доступний.

Усе це означає, що адміністратори та керівники бібліотек повинні розуміти необхідність маркетингу, зобов'язуватися робити це для себе та своїх організацій і знати, як це здійснити. Культура маркетингу сьогодні так само необхідна, як і культура оцінювання, підзвітності чи навчання в академічній бібліотеці. Припускаючи, що існує розуміння необхідності та відданості реалізації маркетингової програми, які кроки є для її створення та управління?

Маркетинг починається зі знання того, що має робити організація пропозиції та знання аудиторії (аудиторій) програм і послуг організації. Після того, як ці речі будуть враховані, бібліотека може вибрати інструменти для маркетингу та створити свою маркетингову та аутрич-службу.

Першим кроком для менеджерів та адміністраторів є розподіл відповідальності за маркетинг. Відповідальність має бути покладена на кожного працівника бібліотеки. Кожен співробітник несе відповідальність бути послом бібліотеки. Сюди входять працівники відділів, які щоденно спілкуються зі студентами та викладачами. Вона включає бібліотекарів та адміністраторів, коли вони стикаються з іншими викладачами та адміністраторами на засіданнях підрозділів. Сюди входять співробітники технічних служб, які зустрічають студента, який заблукав у коридорі, і зупиняється, щоб дати вказівки чи інше допомогу. Окрім цих прямих зустрічей, у кожному рішенні та діяльності є маркетинговий елемент.

Прикладаючи маркетингову відповідальність на кожного, передбачається, що існує маркетинговий план, принципи та рекомендації якого закладені в кожен бібліотечну діяльність. Діяльність, яка є простою та специфічною для маркетингу, інформаційно-роз'яснювальної роботи та комунікації, повинна бути відповідальністю однієї особи (плюс її персоналу), незалежно від того, чи є це координатором маркетингу або частиною доручення іншої відповідної особи, наприклад, заступника декана чи заступника директора.

Маркетинговий план впливає з місії бібліотеки та стратегічного плану, і вимагає розуміння пріоритетів, а також характер і потреби спільнот користувачів. Маркетинг складається з оцінки потреб користувачів і створення попиту за допомогою реклами. Він включає цикл зворотного зв'язку, який використовується для покращення послуг та надання нових.

Методи та канали маркетингу включають:

- Соціальні медіа:

Більшість бібліотек використовують Facebook і Telegram. Наразі вони є найефективнішим засобом швидкого і користувачеорієнтованого спілкування. Їх можна використовувати для анонсування заходів, стимулювання використання послуг і загалом бути постійною та помітною присутністю.

- Веб-сайт бібліотеки:

Важко згадати час, коли бібліотеки та інші організації не мав присутності в Інтернеті. Разом з соціальними мережами – це визначний засіб взає-

модії надання інформації студентам, потенційним студентам, викладачам і інші.

- Студентське самоврядування:

Організації студентського самоврядування пропонують чудову можливість для роз'яснювальної роботи студентів щодо змін у службі, фінансуванні проблеми та створення підтримки бібліотеки.

Всі зазначені позиції формують перший етап маркетингової стратегії бібліотеки ЗВО.

УДК 025.4.036:025.321:001.89

ФОРМУВАННЯ ПРИНЦИПІВ ЦИТУВАННЯ ЯК МЕХАНІЗМ ВИЗНАННЯ НАУКОВИХ ДОРОБКІВ

А.Ю. Волкова, Ж.А. Титуренко, О.О. Шершун,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

«Індекси (показники) цитування», або «бази даних (БД) цитування», за складом даних, що включаються до них, відносять до документальних баз даних, а за складом розв'язуваних завдань – до «аналітичних інформаційно-пошукових систем», що мають широкий спектр додатка. Цільове призначення та використання індексів цитування як інструменту для проведення різних наукометричних та бібліометричних досліджень широко відображено у світовій літературі

Статистичні та аналітичні показники публікацій та їх цитування, одержувані на основі обробки включаються до індексів статей з журналів та інших видів документів (конференцій, монографій, видань, що продовжуються, тощо) та списків літератури цих публікацій, використовуються для оцінки якості наукової діяльності організацій, наукових груп та окремих учених, вибудовування рейтингів організацій у національному та у глобальному (міжнародному) масштабах.

Говорячи про цитованість, потрібно розрізнити два поняття - "citation" і "references". Ці два англійські слова є синонімами, але ми використовуємо слово «citation», коли говоримо про цитування статті, а слово «references» — коли говоримо про список літератури, наведений у статті.

Наукометричні показники зручні для оцінки фундаментальних досліджень, результати яких безпосередньо не пов'язані з економічним ефектом. Фундаментальні розробки спрямовані на розвиток науки, тому їхню затребуваність оцінюють через відкликання наукової спільноти на публікації з результатами досліджень. Формально цей відгук виражають індексом цитування - сумарною кількістю посилань на публікації, що розглядаються.

Відомо, що як якийсь показник стає критерієм прийняття рішень, вигадуються способи його «накрутки». Не виняток і класичні наукометричні показники – кількість публікацій та індекс цитування. Для їх штучного збільшення застосовують дроблення результатів для опублікування в декількох

145	ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ Л.М. Сагач	317
146	ВПЛИВ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ СПРИЙНЯТТЯ СТУДЕНТАМИ ДЕЯКИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ПОНЯТЬ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ ТА МАТЕМАТИЧНОЇ СТАТИСТИКИ А.В. Вітюк, Н.В. Нужна	319
147	КОНСТРУЮВАННЯ КОМПЛЕКСНИХ ЗАВДАНЬ З ФІЗИКИ О.Є. Сергєєва, С.Н. Федосов	322
148	ВИКОРИСТАННЯ АДАПТИВНОЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ М.М. Мадані, О.Л. Гаркович	324
149	ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ПРИ ВИРШЕННІ КОМПЛЕКСНИХ ЗАВДАНЬ З ФІЗИКИ С.Н. Федосов, О.Є. Сергєєва	326
150	ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЗАСТОСОВУВАНІ НА ЗАНЯТТЯХ З «ІНЖЕНЕРНОЇ ГРАФІКИ» І.І. Шофул	328
151	ПІДВИЩЕННЯ ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОНАХТ ЗАСОБАМИ СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ С.В. Халайджі, Д.В. Болтоматіс, Т.В. Захлевська	330
152	ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОФІЗИЧНОГО ТЕСТУВАННЯ СПОРТСМЕНІВ ТУРИСТІВ Р.С. Яготін, Н.Г. Лаговська, Л.М. Цапенко	333
153	МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В.В. Немченко	336
154	ОГЛЯД НОВІТНІХ ОСВІТНІХ ТРЕНДІВ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ К.В. Георгієш	337
155	ОРГАНІЗАЦІЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПОШУКУ ДОСТОВІРНИХ НАУКОВИХ ДЖЕРЕЛ ОНЛАЙН Т.С. Сугаченко, О.М. Кананихіна	339
156	КОНСУЛЬТАТИВНА ПІДТРИМКА ЗДОБУВАЧІВ ЯК НЕВІД'ЄМНА ЧАСТИНА ЯКІСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ І.М. Світий, С.О. Воїнова	342
157	АКТУАЛЬНІСТЬ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ТА ШЛЯХИ ЇЇ НАБУТТЯ О.В. Коробкіна, ВСП «Одеський технічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса	343
158	ВИКОРИСТАННЯ БАЗ ПАТЕНТНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ І.С. Дружкова	347
159	ПОЗИЦІЙНІ ОСНОВИ МАРКЕТИНГОВОЇ СКЛАДОВОЇ	350

Збірник матеріалів IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції

«Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», 13-15 квітня 2022 р.

	ДІЯЛЬНОСТІ НТБ І.І. Зінченко, О.Ю. Сакалюк, О.О. Козуб	
160	ФОРМУВАННЯ ПРИНЦИПІВ ЦИТУВАННЯ ЯК МЕХАНІЗМ ВИЗНАННЯ НАУКОВИХ ДОРОБКІВ А.Ю. Волкова, Ж.А. Титуренко, О.О. Шершун	352
161	ПРИКЛАД ВИБОРУ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ І ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУВАННЯ У ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ С.Л. Жуковецька	354
162	ПИТАННЯ ЕЛЕКТРОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ У КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБОТАХ БАКАЛАВРІВ Є.П. Штепа	356
163	НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ З ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ВИКЛИКИ К.В. Мануїлова, К.С. Колеснікова, О.В. Пурцхванідзе	357
164	ДОСЛІДЖЕННЯ НОВОЇ ТЕХНІКИ І ТЕХНОЛОГІЇ У МАГІСТЕРСЬКИХ РОБОТАХ ЗДОБУВАЧІВ З ДОСВІДОМ РОБОТИ НА ВИРОБНИЦТВІ Л.І. Морозюк, В.В. Соколовська-Єфименко, Б.Г. Грудка	360
165	ВИВЧЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОГРАМНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ФІРМИ SIEMENS В НАВЧАЛЬНО-НАУКОВІЙ ЛАБОРАТОРІЇ КАФЕДРИ ЕЛЕКТРОМЕХАНІКИ ТА МЕХАТРОНІКИ В.Ф. Бабіч, П.І. Осадчук, А.А. Галіулін	362
166	LEARNING PROCESS IN THE SMART-INDIVIDUAL LABORATORY O.V. Aleksashin, G.A. Goncharuk	364
167	СТРУКТУРА МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ БАКАЛАВРІВ 1-2 РОКІВ НАВЧАННЯ О.Ю. Розіна, Т.А. Ревенюк, К.А. Шейда Голбад	366
168	ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ПРАКТИК ДЛЯ СТУДЕНТІВ МЕХАНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ НА КАФЕДРІ ТОЗВ ОНАХТ А.П. Ліпін, І.М. Шипко	368
169	АКТИВАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ПРАКТИК – ЗАПОРУКА ПІДВИЩЕННЯ ЇХ ЕФЕКТИВНОСТІ А.П. Ліпін, І.М. Шипко	370
170	ДО ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ВИЩІЙ ОСВІТІ О.В. Пурцхванідзе, К.С. Колеснікова, К.В. Мануїлова	372
171	НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЦЕСІВ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ПРИ ВИКОНАННІ КУРСОВИХ ТА ДИПЛОМНИХ РОБІТ В.М. Ярошенко	374
172	ПРОЄКТНО-ОРИЄНТОВНЕ НАВЧАННЯ У ЗФПО ЯК ІННОВА-	376